

**ŠALČININKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS DIREKTORĖS**

2023 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Parengė: direktorė Olga Mažeiko

Šalčininkai

2024

I. BENDROJI DALIS

Šalčininkų rajono savivaldybės viešoji biblioteka yra įstaiga veikianti informacijos sklaidos, kultūros, mokslo ir švietimo srityje.

Šalčininkų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos struktūrą sudaro 4 skyriai: Skaitytojų aptarnavimo skyrius, Vaikų literatūros skyrius, Dokumentų komplektavimo skyrius, Informacijos ir bibliografijos skyrius bei Šalčininkų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos 24 padaliniai: Akmenynės biblioteka, Baltosios Vokės biblioteka, Butrimonių biblioteka, Čiužiakampio biblioteka, Dainavos biblioteka, Dieveniškių biblioteka, Didžiųjų Sėlų biblioteka, Eišiškių biblioteka, Gerviškių biblioteka, Jančiūnų biblioteka, Jašiūnų biblioteka, Jurgelionių biblioteka, Kalesninkų biblioteka, Milkūnų biblioteka, Pabarės biblioteka, Poškonių biblioteka, Purvėnų biblioteka, Rūdininkų biblioteka, Skynimų biblioteka, Šalčininkėlių biblioteka, Tabariškių biblioteka, Tribonių biblioteka, Turgelių biblioteka, Zavišonių biblioteka.

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2023 m. Šalčininkų rajono savivaldybėje gyveno 30 043 gyventojai. Iš jų Šalčininkų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos ir jos padalinių vartotojais yra 7 300. 2023 m. bibliotekoje apsilankė virš 80 tūkst. lankytojų. Bibliotekų fonduose sukaupta 201 800 vnt. dokumentų. 2023 m. fondai papildyti 10 423 vnt. dokumentais.

Šalčininkų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos veiklos prioritetai:

- Organizuoti gyventojų kokybišką bibliotekinį bei informacinį aptarnavimą.
- Formuoti universalu ir optimalu bibliotekos fondą, atsižvelgiant į Šalčininkų rajono istorines tradicijas, ekonominę bei kultūrinę plėtrą, demografinę situaciją bei gyventojų poreikius.
- Skatinti viešosios bibliotekos darbuotojų profesionalumą.
- Viešinti bibliotekos veiklą.
- Teikti edukacines, neformalaus švietimo bei informacines paslaugas, skatinti vartotojų nuolatinį informacinį mokymąsi, stiprinti ir ugdyti gyventojų skaitmeninius įgūdžius. Užtikrinti vartotojams viešą interneto prieigą.
- Formuoti bibliotekos, kaip patrauklios informacijos, švietimo ir kultūros įstaigos, įvaizdį.

Ataskaitoje bus naudojami sutrumpinimai:

SVB – Šalčininkų viešoji biblioteka

VB – Viešoji biblioteka

MF – Miesto filialas

KF – Kaimo filialas

II. FONDO FORMAVIMAS

Bibliotekų skaičius

- Iš viso – 25
- VB – 1
- Miesto filialų – 2
- Kaimo filialų – 22

Fondo būklė

	Fondo dydis	
	Fiz. vnt.	Pav.
SVB	201 800	77 581
VB	37 597	32 359
MF	33 784	15 783
KF	130 419	29 439

Nurašyta dokumentų

	Iš viso	
	Fiz. vnt.	Pav.
SVB	33 627	5 817
VB	2 650	593
MF	3 907	670
KF	27 070	4 554

Gauta dokumentų

	Iš viso	
	Fiz. vnt.	Pav.
SVB	10 423	2 454
VB	1 574	883
MF	1 325	659
KF	7 524	912

Kraštotyros darbas yra viena iš bibliotekos veiklos sričių. Jos pagrindas – informacijos (dokumentų) apie kraštą rinkimas, saugojimas ir pateikimas visuomenei. Bibliotekos tikslas – rinkti ir išsaugoti rankraštinę bei publikuotą informaciją ateities kartoms.

Kraštotyros fondas 2023 m.

	Kraštotyros fondas (fiz. vnt.)
SVB	1 753
VB	240
MF	239
KF	1 274

Bibliotekos vyr. bibliografė – kraštotyrininkė 2023 metų eigoje parengė monografijas „Vilnijos vartai“ svetainėje (aprašytos Gerviškių seniunijos vietovės Rudnia, Didžiosios Sėlos, Karalina, Čiužakampis, Gudeliai, Tribonys).

2023 metais buvo suorganizuota daug kraštotyrinių išvykų: 1863 m. sukilimo įvykių minėjimas. KKD „Sokół“ jaunimo ir Jašiūnų M. Balinskio gimnazijos skautų žygiai į mūšių bei kitas sukilimo laikų įvykių vietas Rūdinkų girioje. Išvyka į lankytinas vietas Rūdinkų girioje su fundacijos Dunajec atstovais. Išvyka po Šalčininkų rajoną su Baltosios Vokės Elizos Ožeškovos ir Butrimonių Anos Krepšul gimnazijų jaunimu. Išvyka su Ukmergės gidais ir turistų grupę po Šalčininkų rajoną. Trečiojo amžiaus Universiteto klausytojų delegacijos palydėjimas į sausio sukilimo mūšių vietas. Pagalba fundacijos „Pomoc Polakom na Wschodzie“ filmavimo grupei kūriant filmą apie sausio sukilimo įvykius Šalčininkų rajone. Kraštotyrinis susitikimas su tarpukario laikotarpiu egzistavusio administracinio vieneto „Rūdinkų miškas“ buvusiais gyventojais, medžiagos apie tuometinius įvykius surinkimas ir apdorojimas. Kartu su Lietuvos kariuomenės atstovais Rūdinkų poligono teritorijoje esančių lankytinų, istorinių vietų, saugotinių objektų, paminklų, bunkerių, kapinių ir kitų objektų sužymėjimų tikslinimas.

2023 m. liepos 7 d. Tabariškių ir Turgelių bibliotekos organizavo pažintinę išvyką dviračiais į Paulavos Respubliką.

2023 m. rugpjūčio 11 d. Didžiųjų Sėlų biblioteka pakvietė savo skaitytojus į kraštotyrinę išvyką „Pakeliaukime su biblioteka“, kurios metu buvo aplankyti Kaniūkų bei Daučiūnų vietovės.

Per metus gauta periodinių leidinių

- SVB – 2 753 fiz.vnt., 84 pav.
- VB – 525 fiz. vnt., 76 pav.
- MF – 311 fiz. vnt., 43 pav.
- KF – 1 917 fiz. vnt., 53 pav.

Šalčininkų rajono savivaldybės viešoji biblioteka 2023 m. prenumeravo sekančius leidinius:

- **Žurnalai:** 1. Anna; 2. Ji; 3. Justė; 4. Darbštuolė; 5. Lututė; 6. Rankdarbiai plus visažinis; 7. Sabrina; 8. Prie kavos; 9. Rubinaitis; 10. Sodo spalvos; 11. Tarp knygų;

12. Poradnik domowy; 13. Kobieta i życie; 14. Claudia; 15. Oliwia; 16. Dobre rady; 17. Pani domu; 18. Moje mieszkanie; 19. Przyjaciółka; 20. Świat kobiety.

- **Laikraščiai:** 1. Kurier Wileński; 2. Tygodnik Wileńszczyzny; 3. Vakaro žinios; 4. Vilniaus krašto savaitraštis; 5. Вести Шальчи; 6. Шальчя; 7. Пенсионер 8. Экспресс неделя.

Paramos būdu gauti:

- **Žurnalai:** 1. Artuma; 2. Ateitis; 3. Durys; 4. Dailė; 5. Geologijos akiračiai; 6. Indraja; 7. Kinas; 8. Krantai; 9. Lututė; 10. Literatūra ir menas; 11. Laimiukas; 12. Metai; 13. Muzikos barai; 14. Mūsų žodis; 15. Metraštis; 16. Naujasis židinys-Aidai; 17. Nemunas; 18. Nepriklausomybės sąsiuviniai; 19. Padubysio kronikos; 20. Prie Nemunėlio; 21. Rambynas; 22. Rubinaitis; 23. Savivaldybių žinios; 24. Senvagė; 25. Šiaurietiški atsivėrimai; 26. Teatro žurnalas; 27. Tipu Tapu; 28. Tautos dailė; 29. Vakaro žvaigždelė; 30. Voruta; 31. Viltis; 32. Žurnalistika; 33. Soleczniki; 34. Bitutė; 34. Donelaičio žemė; 35. Gimtoji kalba; 36. Pliustruotoji istorija; 37. IQ; 38. Kariūnas; 39. Lamų slėnis; 40. Mano ūkis; 41. Sodo kraitė.
- **Laikraščiai:** 1. Akiratis; 2. 370; 3. 7 meno dienos; 4. Šiaurės Atėnai; 5. Tremtinys; 6. Вести Шальчи; 7. Обзор.

Naujai gautų dokumentų proc. fonde

- SVB – 5,2 %
- VB – 4,2 %
- MF – 3,9 %
- KF – 5,8 %

Lėšos tenkančios vienam gyventojui dokumentams įsigyti

	Gauta lėšų iš viso, EUR	Tenka lėšų vienam gyventojui, EUR
LR kultūros ministerijos	35 340,00	1,18 Eur
Savivaldybės	6 472,39	0,22 Eur
Iš viso:	41 812,39	1,40 Eur

2023 metais Šalčininkų rajono savivaldybės viešajai bibliotekai iš Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos bibliotekos dokumentams įsigyti buvo skirta 35 340,00 Eur.

2023 metais Turgelių, Jašiūnų, Akmenynės, Eišiškių suaugusiųjų bibliotekose vyko fondo tikrinimai.

Ataskaitiniais metais Šalčininkų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos ir jos padalinių fondus papildė dovanoti ar paramos būdu gauti dokumentai iš leidyklų, skaitytojų, autorių, įmonių, įstaigų. **Iš viso gauta: 4 485 fiz. vnt.**

Parama	Pavadinimai (vnt.)	Egzempliorių (vnt.)
„Knygų Kalėdos“	20	20
Autorius	29	62
Biblioteka Narodowa	25	28
Šalčininkų rajono savivaldybės kultūros centras	15	213
Rëmėjas Leszek Chorzewski. Varšuva	156	159
Trakų rajono savivaldybės viešoji biblioteka	7	9
Swedbank	1	10
Fundacija dla Rodaka	131	145
Fundacija Dunajec	756	847
Tadeuš Romanovskij - Dievo Gailestingumo bendruomenės įkūrėjas	13	228
ZbigneŖ Semenovič - gydytojas chirurgas, Šalčininkų rajono savivaldybės ligoninės direktorius	1	11
Andrzej Waško - literatūrologas (Lenkija)	28	182
Kamilė Birgė knygų autorė	1	25
Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos Informacijos, kultūros ir turizmo skyriaus vedėja Irena Kolosovska	55	59
Logopedė ir psichologė Dr. Vilma Makauskienė	2	7
„Olza Pro Čekijos lenkų tautinės mažumos organizacija“	10	22
Henryk Leśniak - kolekcininkų Lenkijos medžiotojų klubo pirmininkas	12	13
Bobolicų miesto viešoji biblioteka (Miejsko - Gminna Biblioteka Publiczna w Bobolicach)	10	10
Asociacijos „Odra-Niemen“ Vroclavas, Lenkija	34	34
Kazlų Rūdos sav. administracija	1	1
VŠĮ „Northtown Vilnius“	2	4
Poznanės skautų žygių komanda, Antoni Stosik	33	34
Meras Dariusz Łukaszewski Kadzidło mieste, Lenkijoje	45	50
Leidykla „Odilė“	3	18
Leidykla „Andrena“	5	5
Vertėja Irena Aleksaitė	6	6
Henryk Mažul knygų autorius	1	45
Zbigniew Piotrowicz (Lenkija)	18	18
Turizmo ir informacijos kultūros centras Lovič mieste (Centrum Kultury, Turystyki i Promocji Ziemi Łowickiej)	434	442
Krikščioniškos pagalbos labdaros ir paramos fondas „DONUM“	1	25
Lietuvos autizmo asociacija „Lietaus vaikai“	1	1
Dainius Kepenis - Seimo narys	1	3
Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus VB	93	663
Lietuvos paštas	46	605
VŠĮ „Gelmės“	1	2
Šalčininkų rajono savivaldybė	1	216
Skaitytojas	198	263

III. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS

Vartotojų telkimas

Lietuvos Respublikos statistikos departamento duomenimis Šalčininkų rajone 2023 m. gyveno 30043 gyventojų.

Vartotojų aptarnavimas

Visi vartotojai aptarnaujami automatizuotai. Vartotojams išduodamas LIBIS vieningas skaitytojo pažymėjimas, kuris galioja ir visose kitose Lietuvos viešosiose bibliotekose.

Vartotojų skaičius:

Iš viso – 7 300

Iš jų vaikų iki 14 m. – 2 046

Apsilankymų skaičius

Apsilankymų skaičius 2023 m.:

Iš viso – 80 753

Iš jų vaikų iki 14 m. – 31 719

Išduotis

Dokumentų išduotis 2023 m.

	Iš viso
	Fiz. vnt. 2023
SVB	120 144
VB	24 370
MF	32 336
KF	63 438

Vartotojams skirtos darbo vietos

Vartotojams skirtos darbo vietos 2023 m.

	Iš viso darbo vietų vartotojams	Darbo vietų skaičius vartotojams			Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius darbuotojams
		Iš jų kompiuterizuotų darbo vietų skaičius			
		Iš viso	Prijungtų prie tinklo	Su interneto prieiga	
SVB	306	114	114	114	43
VB	47	13	13	13	15
MF	48	15	15	15	6
KF	211	86	86	86	22

Pagal projektą „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“ Šalčininkų rajono bibliotekose yra kompiuterinė technika: 103 kompiuteriai, 26 signalizacijos, 28 daugiafunkciniai įrenginiai (spausdintuvai), 28 projektoriai, 28 bevielio ryšio įrenginiai, 1 liečiamas terminalas bei 4 specifiniai paketai:

- Inžineris paketas – 3D spausdintuvas, darbo stotis, konstruktoriai 5 vnt.
- Eksperimentinis – Darbo stotis, virtualios realybės akiniai.
- Kūrybinis paketas – negatyvų ir nuotraukų skaitmeninimo skeneris, rašalinis spausdintuvas nuotraukoms, darbo stotis, ausinės, mikrofonas, 360 laipsnių kamera, web tipo FHD kamera, planšetinio tipo kompiuteris, grafinė planšetė, programinė įranga.
- Programavimo paketas – stacionarus kompiuteris AiO tipo, planšetinio tipo kompiuteris su programine įranga, konstruktoriai 6 vnt., mikrokompiuterio rinkiniai 2 vnt., programuojamo mikrokontrolerio rinkiniai 3 vnt., kompiuteriuko rinkiniai 2 vnt., edukaciniai programuojami dronai 2 vnt.

Šalčininkų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyriuje yra įrengtos interaktyvios grindis.

Biblioteka turi techniką matymo negalia turintiems asmenims:

- **JAWS kompiuterinę programą**, programa įgarsina vartotojo atliekamus veiksmus prie kompiuterio.
- **BRUNO skaitymo įrenginys**. Tai yra skeneris, kuris įgarsina nuskenuotą tekstą (pvz.: knygą, žurnalą ar dokumentą).
- **Brailio rašto spausdintuvas**.

Šalčininkų rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje 2023 metais buvo organizuojami susitikimai su moksleiviais, kurių tikslas buvo supažindinti vaikus su bibliotekoje turima kompiuterine technika.

2023 m. Šalčininkų rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje, Šalčininkėlių bei Jašiūnų padaliniuose svečiavosi Lietuvos audiosensorinės bibliotekos darbuotojai su ELVIS projektu, kuriuo metu pristatė kaip žmonės turintys matymo sutrikimus gali nemokamai naudotis garsinėmis knygomis.

Internetas

Interneto vartotojų skaičius – 7 550

Seansų skaičius – 14 516

Virtualių apsilankymų skaičius svetainėje www.salcininkuvb.lt – 7 239

Virtualių apsilankymų skaičius Šalčininkų bibliotekos ir jos padalinių Facebook puslapyje – 40 100

Bibliotekoje galima naudotis prenumeruojamomis EBSCO Publishing, INFOLEX, [Vyturio](#) duomenų bazėmis.

Metų bėgyje bibliotekininkai vedė kompiuterinius bei skaitmeninio raštingumo mokymus bei teikė skaitytojams konsultacijas kompiuterinio raštingumo tema.

Mokamos paslaugos

2023 metais mokamas paslaugas teikė visos bibliotekos. Buvo teikiamos mokamos kopijavimo ir dokumentų spausdinimo paslaugos, dokumentų įrišimo, skaitytojų pažymėjimų pardavimas. Iš viso už mokamas paslaugas per 2023 metus buvo surinkta 222,00 eurai.

Renginiai

2023 m. renginiai

	Renginiai				Lankytojų skaičius
	Iš viso	Kompleksiniai	Žodiniai	Vaizdiniai	
SVB	849	171	260	418	11 854
VB	165	38	33	94	1 407
MF	145	47	26	72	4 869
KF	539	86	201	252	5 578

2023 metais Šalčininkų bibliotekoje bei jos padaliniuose buvo suorganizuoti skaitytojų susitikimai su rašytojais: Pauliu Bukausku, kuris atvyko kartu su atlikėju bei renginių vedėju Aleksandru Dirmantu bei Artūru Dirmantu, kurie knygos pristatymo metu atliko kelias dainas, Giedriumi Petkevičiumi, Benu Bėrantu, Jovile Jurkonyte, kuri atvyko į biblioteką kartu su animatoriumi, rašytoja bei psichologe Eglė Lukinaite-Vaičiurgiene, poetu Leonidu Sventoslavskiu, rašytoja bei psichologe Egle Zakaraite-Kijevič, Aukse Šiugždiniene, gydytoja ortodonte bei knygos „Stebuklingas dantų pasaulis“ autore Alvyda Žaroviene, gydytoju bei knygos „Sveikatos mitai ir paklydimai“ autoriumi Valeriju Morozovu, Virgiu Šidlausku, Jolanta Vilkevičiūte, Kamile Birge, Justinu Žilinsku, Liuda Petkevičiūte, Jovita Mazina kuri atvažiavo su animatoriumi, leidyklos „Andrena“ vadove Nijole Petrošiene, vertėja Irena Aleksaite ir psichologe, rašytoja Ramune Murauskiene, Dainiumi Sabaliausku ir iliustracijų autore, žinoma dailininke, grafike Evelina Paukštyte, Vytautu Račicku, komiksų kūrėja bei iliustratore Lina Itagaki ir knygų vaikams autoriumi Mariumi Marcinkevičiumi, žurnalistu, publicistu, aktyviu visuomenės veikėju, poetu Henriku Mažul, poete Halina Jančunska, logopedė ir psichologė, soc. mokslų dr. Vilma

Makauskienė, kuri parengė mokslinių straipsnių, metodinių leidinių, vadovėlius: „Kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimai“, „Sklandaus kalbėjimo sutrikimai: teorija ir praktika“. Taip pat buvo organizuotas susitikimas su LRT prodiusere Renata-Žaneta Daraškevičiene ir kino prodiusere Teresa Rožanovska.

Ataskaitiniais metais Šalčininkų bibliotekoje bei jos padaliniuose vyko daug įdomių edukacijų, kurios skatina kūrybiškumą bei suteikia dalyviams naujų žinių tai puodeliavimo dirbtuvės su Nomedą Marčėnaite, kaukių gamybą, verbų rišimas, velykinių kompozicijų kūrimas, vonios burbulų gamybą, Pinhole – lėtosios fotografijos kūrybinės dirbtuvės, Cianotipija – neįprasto vaizdų kūrimo būdo edukacija, bibliografinis rašto darbų apipavidalinimas, knygų gamybą, aromatinės vonios druskos gamybą, velykinių kiaušinių dekoravimas, dekupažas, skirtukų gamybą, meninio taškavimo edukacija, piešimas ant akmenų, Topiary – laimės medžio kūrimo edukacija, rudeninių puokščių gamybą, muilo gamybą, advento vainiko pynimas, kalėdinių dekoracijų kūrimas.

2023 metais Šalčininkų bibliotekos teatras „Motiejukas“ parodė du naujus spektaklius: „Coliukė“ bei spektaklis „Mes mylim gamtą“ pastatytas šiukšlių rūšiavimo temai.

2023 m. gegužės 12 d. Šalčininkų rajono savivaldybė drauge su Šalčininkų rajono savivaldybės viešąja biblioteka suorganizavo susitikimą su senjorais, kurio metu kalbėta apie atsakingą atliekų rūšiavimą. Paskaitą vedė atliekų tvarkymo organizacijos VŠĮ „Žalioji taška“ atstovė. Susitikimo metu su dalyviais diskutuota apie tai, kaip reikia rūšiuoti atliekas, kodėl jas reikia rūšiuoti, kokios atliekos tinkamos rūšiavimui. Taip pat buvo papasakota, ką galima pagaminti iš antrinių žaliavų, kaip jos perdirbamos ir kokį neigiamą poveikį gamtai daro neatsakingai tvarkomos atliekos.

Dauguma bibliotekose vyko policijos bei viešosios tvarkos specialistų susitikimai su vietos bendruomenė, kurių metu buvo pristatoma Šalčininkų r. kriminologinės situacijos analizė. Taip pat specialistai pasakojo gyventojams apie smurtą artimoje aplinkoje bei kaip elgtis ir kur kreiptis pagalbos.

2023 m. rugsėjo 9 d. Šalčininkų rajono savivaldybės viešoji biblioteka organizavo Elizos Ožeškovos kūrinio „Prie Nemuno“ garsinį skaitymą. Renginys vyko Šalčininkų pavėsinėje prie tvenkinio. Už šio renginio pravedimą sulaukėme padėkos rašto iš Lenkijos prezidento Andžejaus Dudos, bei gavome proginį egzempliorių knygos „Prie Nemuno“.

Spalio mėnesį vyko projekto „Intymu. Kūryba sau ir saviesiems – egodokumentai“ kūrybinės dirbtuvės, kurias vedė knygų menininkė, dailininkė Sigutė Chlebinskaitė.

2023 m. spalio 21 d. Šalčininkų rajono savivaldybės viešoji biblioteka kvietė kraštiečius į aktyvią pramogą – MIRKT orientacinį žygį „Taigi viską žinau...“. Žygyje dalyviai išbandė jėgas, atsakydami į įvairius klausimus. Maršruto įveikimui reikėjo telefono, interneto, rašymo priemonės ir geros nuotaikos. Atvykę į biblioteką dalyviai gavo Šalčininkų miesto maršrutą ir internetinės svetainės nuorodą, kurioje atsidarė medijų ir informacinio raštingumo klausimai. Visi drauge apėjo maršrutą bei atsakė į užduodamus klausimus.

Lapkričių visose Šalčininkų rajono bibliotekose vyko renginiai skirti Lenkijos nepriklausomybės dienai paminėti.

Lapkričio 18 d. – 26 d. minima Europos atliekų mažinimo savaitė. Šalčininkų rajono viešąjoje bibliotekoje bei jos padaliniuose buvo organizuoti renginiai skirti Europos atliekų mažinimo savaičiai bei tvarumo temai. Šalčininkų bibliotekoje teatras „Motiejukas“ parodė spektaklį apie atliekų rūšiavimo temą, pasakų personažai priminė, kaip taisyklingai rūšiuoti šiukšles ir kodėl tai būtina daryti, vėliau dalyvių laukė edukaciją, kaip pasigaminti lėlę iš antrinių žaliavų. Europos

atliekų mažinimo savaitės metu Šalčininkų biblioteka paskelbė konkursą „Teatro lėlė iš antrinių žaliavų“, dalyvavo vaikai iš viso rajono vėliau iš jų darbų buvo padaryta paroda.

Visuose Šalčininkų rajono bibliotekose buvo minimos valstybinės šventės sausio 13 d., vasario 16 d. - Lietuvos valstybės atkūrimo diena, kovo 11 d. - [Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo diena](#). Be paminėtų renginių Šalčininkų bibliotekoje bei jos padaliniuose vyko įvairios akcijos, parodos, garsiniai skaitymai, viktorinos, konkursai, popietės, ekskursijos ir kt.

Bibliotekos įvaizdžio formavimas ir ryšiai su visuomene

Straipsniai apie biblioteką 2023 m.

	Iš viso straipsnių	Iš viso	Bibliotekų darbuotojų straipsniai			Iš viso	Ne bibliotekų darbuotojų straipsniai		
			Respublik. spaudoje	Vietinėje spaudoje	Internetiniuose šaltiniuose		Respublik. spaudoje	Vietinėje spaudoje	Internetiniuose šaltiniuose
SVB	528	437	0	0	437	91	8	35	48
VB	171	111	0	0	111	60	6	9	45
MF	117	96	0	0	96	21	2	17	2
KF	240	230	0	0	230	10	0	9	1

IV. PERSONALAS

Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos 2020 m. birželio 26 d. sprendimu Nr. T-401 „Dėl Šalčininkų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos darbuotojų etatų skaičiaus patvirtinimo“ bibliotekoje yra patvirtinta 47,5 etato.

2023 metais SVB dirbo 51 darbuotojas iš jų 44 bibliotekininkai.

Darbuotojų profesinės kvalifikacijos kėlimas

2023 m. kvalifikaciją kėlė visi bibliotekininkai. Darbuotojai kėlė savo kvalifikaciją sekančiose seminaruose: „Garso ir vaizdo produktų kūrimas. Audiovizualinių produktų kūrimo vadyba“, „Korupcijos samprata ir pasireiškimas Lietuvoje. Korupcijos nusikaltimai ir atsakomybė“, „Visuomenės švietimas apie kurčiųjų ir neprisigirdinčiųjų ugdymas“, „Tarptautinė mokslinė konferencija. Medijų raštingumas ir informacinės technologijos: iššūkiai ir sprendimai XXI amžiuje“, „Garsinių skaitymų „Prisiminimų beiškant“ senyvo amžiaus ir demencija sergantiems asmenims organizavimas“, „Jaunas žmogus bibliotekoje“, „Tekstai lengvai suprantama kalba“, „Korupcijos samprata ir pasireiškimas Lietuvoje. Interesų konfliktas“, „Kaip mokyti suaugusiuosius?“, „Bibliografinės informacijos tvarkymo programos Zotero ir Mendeley“, „Kaip parengti kiekvienam prieinamą informaciją“, „Tvarumas bibliotekoje“, „Edukaciniai užsiėmimai MO“, „Kūrybinio terapinio rašymo mokymai“, „Internetinės svetainės pritaikymas klausos negalia turintiems žmonėms“, konferenciją „Miestas ir kalba“, „Efektyvus informacijos pateikimas ir mokymų vedimas“, Vaizdo medžiagos rengimas, maketavimo pradžiamokslis programa „Canva“, „Ankstyvojo skaitymo skatinimo mokymai“, „Saugių renginių organizavimas vaikams ir jaunimui“, „Garso įrašų paieška portale epaveldas.lt“, „Bibliotekos komunikacijos pagrindai: renginių

viešinimas, socialiniai tinklai. Regiono bibliotekos tinklaraštis“, „Profesionalaus klientų aptarnavimo principai“, „Kaip lavinti vaikų ankstyvąjį skaitymą?“, „Kraštotyrimo darbo aktyvavimas bibliotekose“, Medijų ir informacinio raštingumo kompetencijų ugdymo programos pristatymas, „Bibliotekos – autorystės ambasados. Praktiniai seminarai bibliotekininkams“, „Dirbtinis intelektas šiandien: Poveikis medijų ir informaciniam raštingumui“, „Infolex paieškos filtrai. Teisės aktai ir Teismų praktika“, „Išmokime naudotis EBSCO duomenų baze“, Kibernetinis saugumas: būdingiausios grėsmės ir iššūkiai“, „Technologijos ir žmogus: kur balansas šiandien?“, „Andragogikos pagrindai“, „Viešasis kalbėjimas, konfliktinės situacijos“, „Bibliotekų sektoriaus profesinės kompetencijos: specialistų strateginė sesija“, „Naujos Tolygios kultūrinės raidos programos tendencijos Vilniaus apskrityje“, „Edukacija bibliotekoje – galimybės ir iššūkiai (apie edukaciją vaikams iki 14 m.)“, „Elektroniniai dokumentai ir jų tvarkymas“, „Judantys žodžiai: judesio terapija su biblioterapijos elementais“, „Infolex dokumentas. Teisės aktai ir Teismų praktika“, „Skaitmeninės rinkodaros strategija, priemonės ir įgyvendinimas“. Bei bibliotekininkai dalyvavo dviejose nuotolinėse tarptautiniuose kelių dienų mokymuose Lenkijoje („Biblioteki wobec współczesnych wyzwań edukacji międzykulturowej“ bei „Warszaty online dla bibliotekarzy polonijnych“).

Metodinė veikla

2023 m. Šalčininkų VB metodinė veikla buvo susijusi su visuomenės skaitymo skatinimu, darbuotojų kvalifikacijos kėlimu, bibliotekos paslaugų prieinamumo gerinimu.

Metų bėgyje daug dėmesio buvo skiriama bibliotekininkų profesinės kvalifikacijos kėlimui, konsultacijoms, kontrolei ir patarimams, metodinių išvykų, susirinkimų organizavimui. Vyr. metodininkė, Skaitytojų aptarnavimo skyriaus, Dokumentų komplektavimo skyriaus vedėjai ir kiti specialistai filialų darbuotojams teikė metodinės rekomendacijas, konsultacijas įvairiais bibliotekinio darbo klausimais. Teorinė bei praktinė pagalba buvo teikiama vietoje ir nuotoliniu būdu. 2023 m. buvo surengta 21 išvyka. Vienas padalinys buvo aplankytas po 2-3 kartus.

Šalčininkų bibliotekai yra svarbu turėti kvalifikuotus, nuolat tobulėjančius darbuotojus. Bibliotekininkams sudarytos sąlygos gilinti žinias pagal poreikį įvairiomis temomis, stiprinti bendrąsias ir profesines kompetencijas. 2023 m. įvairiuose mokymuose, seminaruose, konferencijose dalyvavo visi bibliotekininkai. Kvalifikacija buvo keliama Lietuvos nacionalinėje M. Mažvydo, Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus bibliotekose, Šalčininkų rajono savivaldybėje ir kt. Dalis mokymų vyko nuotoliniu būdu, kas yra patogiu bibliotekos darbuotojams. Tai suteikia galimybę dalyvauti tarptautiniuose konferencijose bei mokymuose. 2023 m. lapkričio 27-29 dienomis mūsų bibliotekininkai dalyvavo Tarptautinėje konferencijoje „Bibliotekos, susiduriančios su šiuolaikiniais tarpkultūrinio ugdymo iššūkiais“. Pranešimus skaitė Lenkijos, Lietuvos, Latvijos, Gruzijos, Ukrainos, Armėnijos atstovai. Vyko daug įdomių edukacijų. 2023 m. nuo spalio 12 d. iki lapkričio 16 d. vyko online mokymai Polonijos bibliotekininkams, kurios organizavo asociacija „Wspólnota Polska“ Poznanės miesto skyrius. Organizuoti tarptautinius mokymus padėjo Poznanės miesto Račinskio biblioteka bei Poznanės universiteto biblioteka. Buvo aptariamoms tokios temos, kaip darbas su knyga, darbas su jaunimu, knygų konservavimas, šiuolaikinė vaikų literatūra, skaitymą skatinančios veiklos metodai bei skaitymo organizavimas ir t.t.

2023 m. rugpjūčio 30 d. Šalčininkų viešojoje bibliotekoje buvo pristatyta medijų ir informacinio raštingumo kompetencijų ugdymo programa (MIRKT). Programos tikslas yra supažindinti mokymų dalyvius su intelektine nuosavybe ir jos apsauga, neteisėtu ir neetišku medijų

naudojimu. Mokyti tinklo etiketo, saugaus darbo su informacija, lavinti gebėjimus saugoti savo įrenginius ir apsaugoti asmens duomenis. Su pranešimu atvyko Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešosios bibliotekos Regiono bibliotekų metodikos ir vadybos skyriaus vadovė Žydrūnė Tichanavičienė.

Kiekvienais metais pateikiame VB ir padalinių statistikos rodiklius į LIBIS statistikos modulį, atsiskaitome Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Bibliotekininkystės centrui. Metų bėgyje yra renkami ir analizuojami VB skyrių ir padalinių statistiniai rodikliai.

V. MATERIALINĖ BAZĖ

2023 metais Didžiųjų Sėlų bibliotekoje įrengtos naujos lentynos knygoms. Baltosios Vokės bibliotekoje padarytas kosmetinis remontas, vienoje bibliotekos patalpoje įmontuotos Armstrong pakabinamos lubos, pakeistos lauko įėjimo duris, įsigyti nauji baldai.

VI. FINANSAVIMAS

1. Paprastosios išlaidos

- Darbo užmokesčiui – 690 785,50 Eur
Iš jų:
 - Savivaldybės lėšos – 690 785,50 Eur
- Dokumentams įsigyti – 41 812,39 Eur
 - Knygoms – 35 340,00 Eur
 - Periodikai – 6 472,39 Eur
- Pastatų remontas – 6 215,45 Eur
- Kompiuterinei, programiniai įrangai palaikymui ir ryšio paslaugos – 9 744,88 Eur
- Kitos išlaidos (įmokos soc. draudimui, kvalifikacijos kėlimas, komandiruotės, komunalinės paslaugos, už paslaugas, prekės, darbdavio soc. parama ir kt.) – 87 638,96 Eur
- Ilgalaikio turto įsigijimas (kompiuteriai) – 2 989,92 Eur
Iš viso: 839 187,10 Eur

2. Pajamos ir finansavimas

- Biudžeto lėšos – 802 685,72 Eur
Iš jų:
 - Iš savivaldybės: periodikai – 6 472,39 Eur
- Gautos pajamos už mokamas paslaugas – 222,00 Eur
- Fizinųjų ir juridinių asmenų parama – 939,38 Eur
- Iš viso: 803 847,10 Eur
- Iš LR kultūros ministerijos knygoms – 35 340,00 Eur
Iš viso biudžetas: 839 187,10 Eur

IŠVADOS

Biblioteka yra vietinės bendruomenės susibūrimo, kultūros, neformalaus ugdymo, informacijos centru. Taip pat aktyviai dalyvauja bendruomenės gyvenime, organizuoja renginius, įvairius mokymus, užsiėmimus.

Šalčininkų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos paslaugomis 2023 metais pasinaudojo 7300 vartotojų. Suorganizuota 849 renginiai. Ataskaitiniais metais fondus papildė 10423 fiz. vnt. dokumentų. Šiuo metu fondas sudaro 201 800 fiz. vnt. dokumentų.

Šalčininkų rajono savivaldybės viešoji biblioteka bei jos padaliniai 2023 metais suorganizavo daug skaitymą skatinančių renginių bei kūrybiškumą lavinančių edukacijų. Renginių metu siekiama atkreipti lankytojų dėmesį į svarbius visuomeninio ar literatūrinio gyvenimo įvykius. Bibliotekoje populiarėja edukacinės veiklos ir kūrybiniai užsiėmimai. Didelis dėmesys buvo skiriamas vaikų skaitymo skatinimui. Organizuojami renginiai, susitikimai su rašytojais, knygų pristatymai, spektakliai. Bibliotekoje ataskaitiniais metais buvo suorganizuota 23 susitikimai su rašytojais. Bibliotekos teatras „Motiejukas“ 2023 metais buvo pristatęs du naujus spektaklius. Šalčininkų rajono savivaldybės viešoji biblioteka bei jos padaliniai organizavo renginius Europos atliekų mažinimo savaitei.

Šalčininkų rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje, visuose padaliniuose yra vieša interneto prieiga, bei gera kompiuterinė įranga. Bibliotekininkai konsultuoja, organizuoja skaitmeninio raštingumo mokymus. Bibliotekoje sudarytos geros sąlygos darbuotojams kelti kvalifikaciją.